

Johan Flink, utredare
Tel. 018-25580

Företag 2021:1
3.6.2021

Bokslutsstatistik för företag 2018–2019

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 0,8 procent under år 2019, från 2 124 miljoner till 2 140 miljoner. Omsättningen fortsatte därmed att växa långsamt; omsättningstillväxten 2019 motsvarade ungefär inflationen. *Rörelseresultatet* ökade med 19 procent, från 88 miljoner euro till 105 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* ökade i sin tur med 14 procent mellan år 2018 och 2019, från 79 miljoner euro till 90 miljoner euro. Resultatförbättringarna innebär att en del av resultatförsämringen 2018 återhämtades.

Företagens totala rörelseintäkter (inklusive förändring i produktlager och tillverkning för eget bruk) var 2019 2 205 miljoner euro. Av dessa användes 95,3 procent för att täcka rörelsekostnader av olika slag. *Material och tjänster* var den största kostnadsposten, 1 008 miljoner euro, och motsvarade 45,7 procent av rörelseintäkterna. *Personalkostnader* uppgick till 443 miljoner euro (20,1 procent av rörelseintäkterna). *Av- och nedskrivningar* motsvarade sammanlagt 102 miljoner euro (4,6 procent). *Övriga rörelsekostnader* uppgick till 548 miljoner euro (24,8 procent). *Rörelseresultatet* uppgick såldes till ca 105 miljoner euro eller 4,7 procent av de totala rörelseintäkterna.

Bästa lönsamheten fanns inom branscherna *företagstjänster* och *tillverkningsindustrin*. Personalkostnadernas andel av omsättningen var klart högst i *hotell- och restaurangbranschen* samt branscherna företags- och *personliga tjänster*.

Bäst soliditet fanns inom branscherna *företagstjänster*, *sjötransport*, samt *övrig transport*, men soliditeten kan betecknas som god för samtliga branscher utom personliga tjänster och hotell- och restaurangbranschen. Sett över hela ekonomin var därmed de åländska bolagens kapitalstruktur stark med en hög andel eget kapital. Bäst likviditet hade företagstjänster och tillverkningsindustrin, medan hotell- och restaurangbranschen hade den sämsta likviditeten.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Tabellförteckning	3
Figurförteckning.....	3
Beskrivning av statistiken	5
Företagens resultaträkning under åren 2001–2019	6
Företagens balansräkning under åren 2001–2019	9
Goda nyckeltal för tillverkningsindustrin, trots fortsatt försvagning av soliditeten.....	10
Den årliga variationen ofta stor inom byggbranschen.....	13
Starkaste resultatet på nio år för detaljhandeln	16
Minskad omsättning och sämre rörelseresultat för fjärde året i rad för sjötransporten	20
Hotell- och restaurangbranschen återhämtade det mesta av omsättningstappet 2018.....	24
Ökad omsättning inom tjänstebranschen	27

Tabellförteckning

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001–2019	6
Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001–2019.....	9
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning	11
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal	12
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning	14
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal	15
Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning.....	17
Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning.....	18
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal.....	19
Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal	19
Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar	21
Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning	22
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal	23
Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal	23
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning	25
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen.....	26
Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning.....	28
Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning.....	29
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal	30
Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal	30

Figurförteckning

Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001–2019 (miljoner euro).....	7
Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2019.....	7
Figur 3: Branschernas andel av räkenskapsperioden resultat år 2019	8
Figur 4: Företagens fördelning av rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019	8
Figur 5: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal.....	12
Figur 6: Tillverkningsindustrins rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019.....	12
Figur 7: Byggbranschens resultatnyckeltal.....	15
Figur 8: Byggbranschens rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019.....	15
Figur 9: Handelns resultatnyckeltal 2018–2019	19
Figur 10: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2018–2019.....	23
Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal	26
Figur 12: Hotell- och restaurangbranschens rörelseintäkter fördelat på rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019.....	26
Figur 13: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2018–2019	30

Beskrivning av statistiken

Bokslutsstatistiken för de åländska företagen baseras på underlag från skatteförvaltningens EVR-register med beskattningsuppgifter från näringsidkare, yrkesutövare och samfund. Materialet har kompletterats med uppgifter ur företagsregistret och Ålands arbetsställeregister. Vissa kontroller och bearbetningar av bristfälliga uppgifter har gjorts av både ÅSUB och Statistikcentralen i Helsingfors. Samtliga uppgifter för år 2019 gäller för den redovisningsperiod som avslutades under perioden 1.1.2019 – 31.12.2019. Räkenskapsperioden för de flesta företagen som ingår i statistiken är kalenderåret.

Statistiken för år 2019 innehåller bokslutsuppgifter om branscherna tillverkningsindustri, byggverksamhet, handel (parti- och detaljhandel), hotell- och restaurangverksamhet, transport (sjötransport och övrig transport) samt tjänstebranschen (företagstjänster och personliga tjänster). Branscherna finansiell verksamhet samt primärnäringarna har inte tagits med i undersökningen på grund av deras speciella resultatstruktur. Näringsgrensindelningen i bokslutsstatistiken följer standarden för Finlands näringsgrensindelning (NI-2008), vilken är knuten till den internationella NACE-klassificeringen rev. 2 (National Activities Classification of Economics). Branschkoderna som används i denna publikation finns definierade i *bilaga 1*. Det förekommer att företag byter branschtillhörighet mellan åren, vilket påverkar de branschvisa nyckeltalen.

Publikationens statistik finns publicerad i form nerladdningsbara databaser på:

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Det totala antalet företag som ingår i undersökningen för år 2019 är 1006, antalet företag per bransch som presenteras i rapporten överstiger 20. Merparten av företagen i underlagsmaterialet består av fåmansföretag, större delen representerar den grupp som har 0 till 4 anställda. De företagsformer som statistiken omfattar är andelslag, aktiebolag, kommanditbolag, beskattningssammanslutning samt öppet bolag. Samtliga företag som ingår i statistiken har totala rörelseintäkter (omsättning + rörelsens övriga intäkter) som överstiger 20 000 euro. T.ex. enskilda näringsidkare (yrkesutövare och näringsidkare) har utelämnats.

För de nyckeltal som framräknats kan samtliga uppgifter hämtas direkt ur företagens offentliga årsredovisningar. Mer specifika nyckeltal har utelämnats eftersom tillgång till företagens interna uppgifter saknas. För mer detaljerad beskrivning av nyckeltalen hänvisas läsaren till rapporten "*Bokslutsstatistik för företag 2002–2004*" (Statistik 2006:5), eller till ett kort memorandum om nyckeltalen (Bilaga 2 till detta meddelande). Både rapporten och memorandumet finns på ÅSUBs webbsida (inom statistikområde Företag):

<https://www.asub.ax/sv/statistik/foretag>

Slutligen bör det även observeras att samtliga summor uppges i löpande priser (inflationen har inte beaktats), varför de reella ökningarna från år till år är något lägre än den uppgivna medan de reella minskningarna är något högre. Jämförelser med sysselsättning samt BNP-uppgifter (bruttonationalprodukt till baspris) grundar sig på 2018-års statistik dels för att följa samma mönster som i tidigare publikationer, dels då 2019 års uppgifter inte ännu fanns tillgängliga vid publiceringstillfället. Branschvisa totala sysselsättningsuppgifter innefattar även de arbetsplatser som innehas av personer bosatta utanför Åland.

Företagens resultaträkning under åren 2001–2019

Den totala *omsättningen* för de företag som ingår i undersökningen ökade med 0,8 procent från år 2018 till år 2019, från ca 2 124 miljoner till 2 140 miljoner. Samtidigt ökade *räkenskapsperiodens resultat* med 14 procent, från 79 miljoner euro till 90 miljoner euro. Även *rörelseresultatet* steg år 2019, med 17 miljoner (19 procent). Resultatförbättringarna innebär att en del av resultatförsämringen 2018 återhämtades. Utvecklingen för utvalda poster ur resultaträkningen för åren 2001–2019 redovisas i *Tabell 1* med löpande priser:

Tabell 1: Utvalda poster ur resultaträkningen åren 2001–2019

	Omsättning	Personal- kostnader	Rörelse- resultat	Finansiella intäkter och kostnader	Direkta skatter	Räkenskaps- periodens resultat
Miljoner euro						
2001	1 452,5	-278,9	132,4	27,6	-37,2	110,3
2002	1 522,8	-275,3	122,0	28,2	-37,4	105,1
2003	1 602,3	-295,5	133,3	11,2	-41,5	105,0
2004	1 513,0	-279,6	110,8	49,8	-36,4	122,9
2005	1 626,6	-319,2	114,5	3,4	-25,8	109,5
2006	1 678,7	-299,3	173,2	-9,6	-35,9	120,8
2007	1 805,5	-355,6	182,4	-20,9	-38,3	131,0
2008	1 939,5	-365,9	121,6	-29,4	-19,0	55,5
2009	1 884,7	-360,0	156,6	-2,0	-30,4	107,4
2010	2 010,3	-367,4	134,4	-4,7	-25,7	97,5
2011	1 983,2	-359,4	101,6	8,0	-25,4	91,6
2012	2 051,9	-375,3	87,3	-4,3	-18,0	196,5
2013	2 158,3	-392,7	118,4	-7,1	-15,8	120,2
2014	2 173,6	-417,3	108,8	-2,8	-15,7	128,8
2015	2 188,0	-424,5	127,9	40,7	-21,6	147,4
2016	2 211,8	-430,3	126,5	12,7	-23,7	111,6
2017	2 226,8	-433,7	131,8	18,8	-25,0	108,3
2018	2 123,8	-439,5	87,7	13,7	-17,9	78,8
2019	2 139,8	-443,1	104,5	16,2	-22,1	90,1
Årsförändring, procent						
2001–2002	4,8	-1,3	-7,9	2,0	0,5	-4,7
2002–2003	5,2	7,3	9,3	-60,3	11,0	-0,1
2003–2004	-5,6	-5,4	-16,9	345,7	-12,2	17,1
2004–2005	7,5	14,2	3,4	-93,2	-29,2	-11,0
2005–2006	3,2	-6,2	51,3	-384,1	39,4	10,4
2006–2007	7,6	18,8	5,3	118,9 *	6,5	8,4
2007–2008	7,4	2,9	-33,3	40,3 *	-50,5	-57,6
2008–2009	-2,8	-1,6	28,8	-93,3 **	60,3	93,5
2009–2010	6,7	2,1	-14,2	140,3 *	-15,5	-9,3
2010–2011	-1,3	-2,2	-24,4	-269,7 **	-1,1	-6,0
2011–2012	3,5	4,4	-14,0	-152,8	-29,1	114,4
2012–2013	5,2	4,6	35,5	66,5 *	-12,1	-38,8
2013–2014	0,7	6,3	-8,1	-60,6 **	-1,1	7,2
2014–2015	0,7	1,7	17,6	-1554,3 **	37,3	14,5
2015–2016	1,1	1,4	-1,1	-68,7	9,9	-24,3
2016–2017	0,7	0,8	4,2	47,4	5,4	-3,0
2017–2018	-4,6	1,3	-33,5	-27,0	-28,3	-27,2
2018–2019	0,8	0,8	19,1	18,0	23,3	14,3

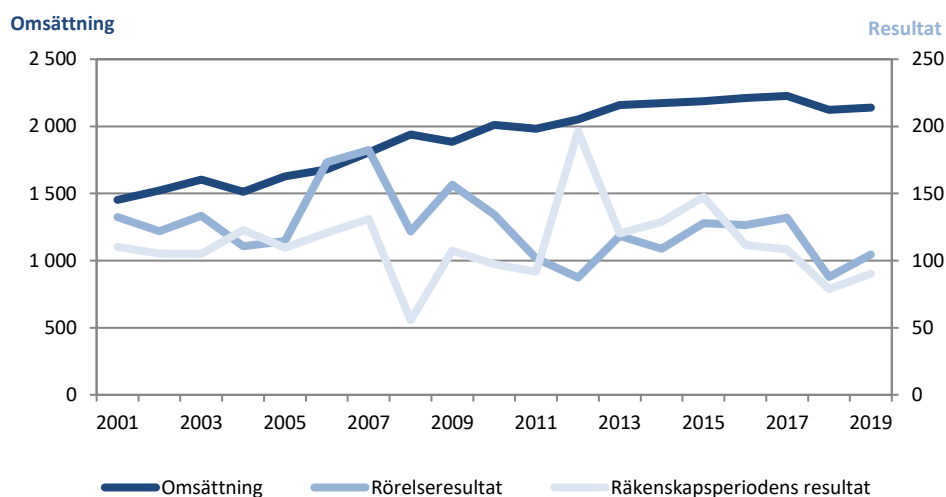
*) Notera att det handlar om en negativ utveckling, kostnaderna ökar/intäkterna minskar.

***) Positiv utveckling, kostnaderna minskar/intäkterna ökar.

Ur tabellen ovan kan man dessutom utläsa att *personalkostnaderna* fortsatte sin försiktigt positiva tillväxt (0,8 procent 2019). Posten *finansiella intäkter och kostnader* ökade år 2019 med 2,5 miljoner euro (18 procent). De betalda *direkta skatterna* ökade med 4,2 miljoner efter att ha minskar med 7,1 miljoner euro föregående år.

Figur 1 illustrerar ovan nämnda utveckling i diagramform; omsättningen fortsatte 2019 att växa långsamt, samtidigt som en del av resultatförsämringen 2018 återhämtades. Det bör betonas att på grund av det åländska näringslivets ringa storlek kan olika bokföringstekniska åtgärder få stor genomslagskraft i statistiken (exempelvis avskrivningar eller reserveringar).

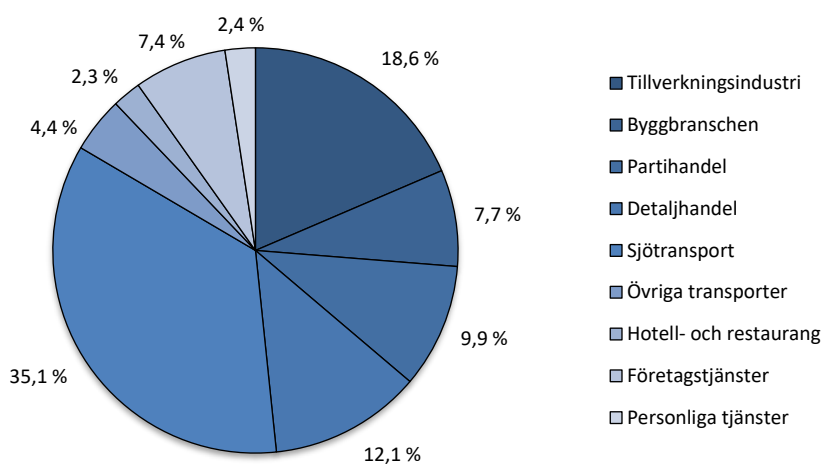
Figur 1: Företagens omsättning och resultat år 2001–2019 (miljoner euro)

Sjötransportbranschen är den största branschen sett till omsättning

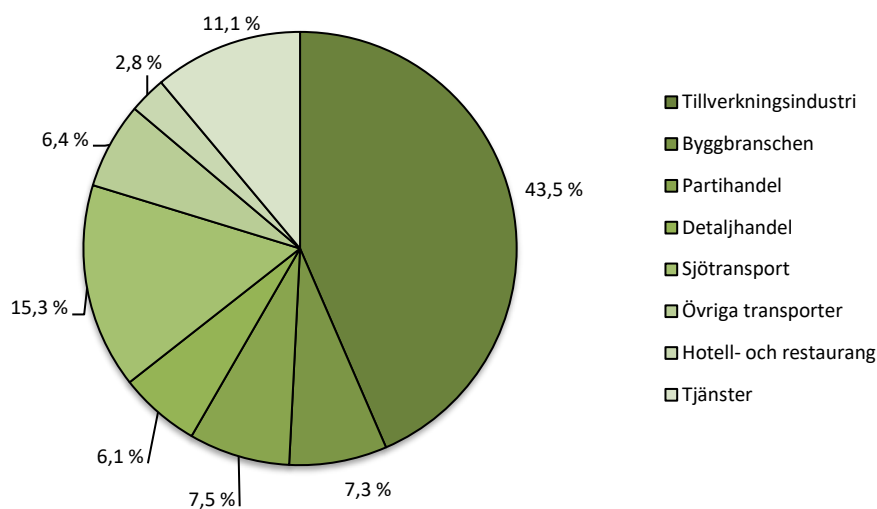
Sett till omsättningen var sjötransportbranschen Ålands absolut viktigaste näringsgren, trots att branschens andel av den totala omsättningen fortsätter att minska. År 2019 stod sjötransportbranschen för 35,1 procent av omsättningen. Andra relativt stora branscher är *tillverkningsindustri* (18,6 procent) och *detaljhandel* (ca 12,1 procent). Branschernas andel av omsättningen illustreras nedan i Figur 2.

Figur 2: Branschernas andel av omsättningen år 2019

I Figur 3 syns tydligt att tillverkningsindustrin stod för största andelen av *räkenskapsperiodens resultat* med 43,5 procent (44,7 procent 2018), följt av sjötransport som hade 15,3 procent (14,5 procent 2018). Branschernas delar av det totala rörelseresultatet illustreras i Figur 3.

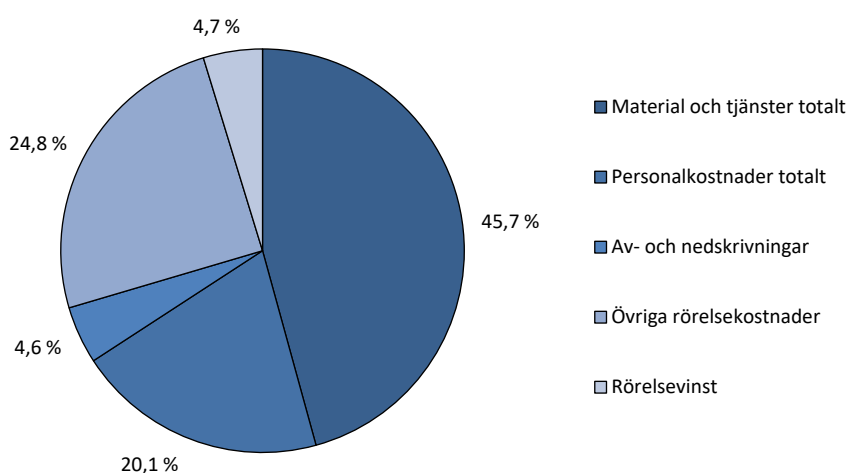
Figur 3: Branschernas andel av räkenskapsperioden resultat år 2019

Fördelning av rörelsekostnader för alla företag

År 2019 hade företagen totala rörelseintäkter (inklusive förändring i produktlager och tillverkning för eget bruk) på 2 205 miljoner euro. Som framgår av *Figur 4* användes 95,3 procent av intäkterna för att täcka rörelsekostnader av olika slag. *Material och tjänster* var den största kostnadsposten, 1 008 miljoner euro, vilket motsvarade 45,7 procent av rörelseintäkterna. Personalkostnader uppgick till 443 miljoner euro (20,1 procent). Av- och nedskrivningar motsvarade sammanlagt 102 miljoner euro (4,6 procent). Övriga rörelsekostnader uppgick till 548 miljoner euro (24,8 procent). Totalt uppgick rörelsekostnaderna till 2 101 miljoner euro, vilket ger ett rörelseresultat på 105 miljoner euro (4,7 procent av rörelseintäkterna).

Figur 4: Företagens fördelning av rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019

Företagens balansräkning under åren 2001–2019

Tabell 2 nedan illustrerar utvecklingen för vissa utvalda poster ur balansräkningen för åren 2001–2019. År 2019 minskade balansomslutningen med 197 miljoner euro (7,1 procent).¹ Fordringarna minskade med 3,7 procent och de materiella tillgångarna ökade med 0,5 procent. Det egna kapitalet minskade med 7,7 procent medan det främmande kapitalet minskade med 8,6 procent. Antalet företag som ingår i undersökningen ökade från 976 år 2018 till 1006 år 2019. Poster ur balansräkningen visas med löpande priser i Tabell 2 nedan:

Tabell 2: Utvalda poster ur balansräkningen åren 2001–2019

	Balans- omslutning	Materiella tillgångar totalt	Fordringar totalt	Eget kapital	Främmande kapital	Antal företag
Miljoner euro / antal företag						
2001	1 529,2	705,2	208,5	528,1	693,7	712
2002	1 550,8	690,6	242,8	571,2	669,8	715
2003	1 585,7	676,5	246,0	587,9	679,7	695
2004	1 786,3	823,4	245,8	674,7	813,8	698
2005	1 812,5	791,6	342,7	715,4	810,9	724
2006	1 772,5	771,4	276,0	646,2	822,9	765
2007	1 948,5	788,9	324,1	760,9	918,1	826
2008	2 293,4	969,6	423,0	747,8	1 253,6	858
2009	2 293,0	986,2	341,2	767,9	1 219,0	893
2010	2 323,3	895,4	466,7	810,7	1 195,9	888
2011	2 373,3	892,8	480,7	835,5	1 219,0	903
2012	2 519,4	1 039,5	520,5	980,8	1 212,3	923
2013	2 835,9	1 187,3	676,7	1 106,1	1 368,2	942
2014	2 678,4	1 102,0	503,5	938,3	1 365,1	937
2015	2 841,5	1 163,6	554,3	991,8	1 442,8	969
2016	2 741,4	1 123,1	534,4	1 001,8	1 356,3	972
2017	2 686,4	1 009,5	508,7	986,2	1 301,4	971
2018	2 771,6	1 121,1	539,7	1 002,3	1 351,3	976
2019	2 574,7	1 126,7	519,9	925,0	1 235,3	1 006
Årsförändring, procent						
2001–2002	1,4	-2,1	16,4	8,2	-3,5	0,4
2002–2003	2,2	-2,0	1,3	2,9	1,5	-2,8
2003–2004	12,6	21,7	-0,1	14,8	19,7	0,4
2004–2005	1,5	-3,9	39,5	6,0	-0,4	3,7
2005–2006	-2,2	-2,6	-19,5	-9,7	1,5	5,7
2006–2007	9,9	2,3	17,4	17,8	11,6	8,0
2007–2008	17,7	22,9	30,5	-1,7	36,5	3,9
2008–2009	0,0	1,7	-19,3	2,7	-2,8	4,1
2009–2010	1,3	-9,2	36,8	5,6	-1,9	-0,6
2010–2011	2,2	-0,3	3,0	3,1	1,9	1,7
2011–2012	6,2	16,4	8,3	17,4	-0,5	2,2
2012–2013	12,6	14,2	30,0	12,8	12,9	2,1
2013–2014	-5,6	-7,2	-25,6	-15,2	-0,2	-0,5
2014–2015	6,1	5,6	10,1	5,7	5,7	3,4
2015–2016	-3,5	-3,5	-3,6	1,0	-6,0	0,3
2016–2017	-2,0	-10,1	-4,8	-1,6	-4,0	-0,1
2017–2018	3,2	11,1	6,1	1,6	3,8	0,5
2018–2019	-7,1	0,5	-3,7	-7,7	-8,6	3,1

¹ Största delen av minskningarna av balansomslutningen 2019 beror på att ett företag inte längre ingår i statistiken p.g.a. att det oklassificerats från partihandel till finansbranschen.

Goda nyckeltal för tillverkningsindustrin, trots fortsatt försvagning av soliditeten

Bokslutsstatistiken för år 2019 omfattar 116 företag inom *tillverkningsindustrin*. De olika näringsgrenar som finns representerade inom tillverkningsindustrin finns bifogade sist i meddelandet. De företag inom tillverkningsindustrin som undersökningen omfattar hade tillsammans ca 1 200 personer² anställda år 2019. Företagens storlek varierar från enmansföretag till företag med över hundra anställda. I undersökningsmaterialet utgör *livsmedel- och dryckestillverkning* den största undergruppen inom industribranschen³ följt av *tillverkning av metallovaror; försörjning av el, gas, värme och kyla; samt trävaruindustri*. *Tillverkningsindustrin* stod för ca 7,0 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland samt 7,5 procent av Ålands BNP år 2018.

Tabell 3 visar resultat- och balansräkningen för tillverkningsindustrin totalt för åren 2018–2019. År 2019 var *omsättningen* 397 miljoner euro, en ökning med 5,9 procent från år 2018. Den största kostnadsposten var *material och tjänster totalt* där utgifterna var 197 miljoner euro. Andra betydande kostnadsposter var *personalkostnader totalt* som uppgick till 75 miljoner euro samt *övriga rörelsekostnader* som uppgick till 67 miljoner euro. *Rörelsevinsten* var år 2019 51 miljoner euro, vilket var 76 procent högre än under 2018. Finansiella intäkter har de senaste åren haft avgörande betydelse för tillverkningsindustrins resultat. Dessa uppgick 2019 till 0,8 miljoner euro (16,4 miljoner euro 2018). *Räkenskapsperiodens resultat* blev därmed år 2019 37 miljoner euro, vilket var 5,7 procent högre än 2018.

I balansräkningen var *balansomslutningen* år 2019 680 miljoner euro (år 2018 739 miljoner euro). På den aktiva sidan är de största posterna *materiella tillgångar totalt* (257 miljoner euro), *fordringar totalt* (233 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (101 miljoner euro). På den passiva sidan var det *egna kapitalet* 269 miljoner euro och det *främmande kapitalet* 369 miljoner euro.

I *Tabell 4* och *Figur 5* presenteras de olika finansiella nyckeltalen för *tillverkningsindustrin*. Nyckeltalen för branschen är goda, trots att en viss försvagning av soliditeten skett under de senaste åren. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är klart högre än skuldräntan, vilket innebär att avkastningen på det kapital företaget anskaffat är större än vad ersättningen till långgivare är. *Driftsbidragsprocenten* borde inom industrin vara 10 – 25 procent, och med 17,6 procent uppfyller *tillverkningsindustrin* som helhet detta mål. *Rörelseresultatprocenten* för branschen som helhet är god och nettoresultatprocenten är klart positiv. Tillverkningsindustrin som helhet kännetecknas av god soliditet och kassalikviditet. Balanslikviditeten kan betecknas som tillfredställande.

² Inkluderar inte personal i företag som saknar arbetsställe på Åland.

³ Sett till antalet företag i grundmaterialet.

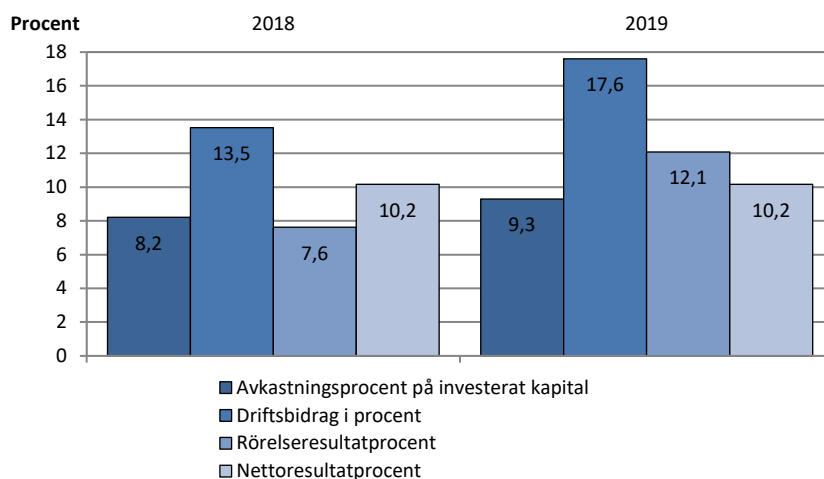
Tabell 3: Tillverkningsindustrins totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	103	116
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	374 646	397 144
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	469	202
Tillverkning för eget bruk	2 724	2 786
Övriga rörelseintäkter	3 505	14 043
Material och tjänster totalt	-190 156	-198 333
Personalkostnader totalt	-74 479	-74 790
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-22 314	-22 708
Övriga rörelsekostnader	-65 584	-66 643
Rörelsevinst (-förlust)	28 812	51 702
Finansiella intäkter och kostnader totalt	16 404	835
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	45 216	52 537
Bokslutsdispositioner totalt	-3 181	-4 650
Direkta skatter totalt	-6 773	-8 689
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	35 262	39 197
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	11 562	8 989
Materiella tillgångar totalt	284 442	270 561
Placeringar totalt	156 009	98 657
Bestående aktiva	452 014	378 207
Omsättningstillgångar totalt	49 345	53 644
Fordringar totalt	199 167	233 430
Finansiella värdepapper totalt	3 860	418
Kassa och banktillgodohavanden	35 047	26 233
Rörliga aktiva totalt	287 419	313 725
Aktiva totalt	739 432	691 933
PASSIVA		
Eget kapital totalt	294 778	267 345
Akkumulerade bokslutsdispositioner	51 208	51 472
Obligatoriska reserveringar totalt	140	256
Långfristigt främmande kapital totalt	256 676	207 610
Kortfristigt främmande kapital totalt	136 629	165 253
Passiva totalt	739 432	691 936

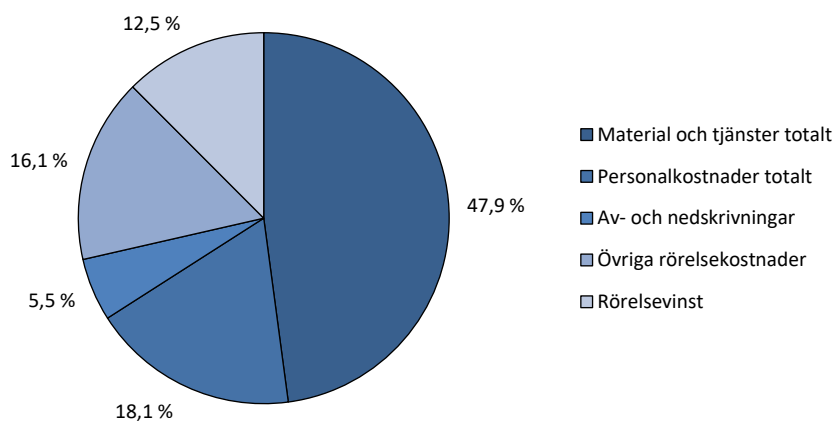
Tabell 4: Tillverkningsindustrins nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	411 187			
Omsättning i 1 000 euro	397 144			
Avkastningsprocent på investerat kapital	9,3	1,3	8,2	30,0
Skuldränta	1,2	0,0	0,7	1,8
Driftsbidrag i procent	17,6	5,0	16,1	27,0
Rörelseresultatprocent	12,1	1,2	9,0	23,3
Nettoresultatprocent	10,2	0,0	6,5	17,6
Personalkostnader i procent av omsättningen	18,8	9,1	22,3	35,4
Soliditet	46,1	10,6	40,2	75,0
Kassalikviditet	1,6	0,6	1,4	3,3
Balanslikviditet	1,9	1,1	1,9	4,9

Figur 5: Tillverkningsindustrins resultatnyckeltal

Figur 6: Tillverkningsindustrins rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019

Den årliga variationen ofta stor inom byggbranschen

För år 2019 ingick 161 företag inom *byggbranschen* i bokslutsstatistiken. De företag som ingår i bokslutsstatistiken sysselsatte tillsammans ca 760⁴ personer. Byggbranschen stod för ca 6,0 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland år 2018 och dess andel av BNP år 2018 var ca 5,1 procent. Byggbranschen domineras av de två underbranscherna *byggande av hus* samt *specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet*, både i omsättning och i antal företag.

Tabell 5 visar resultat- och balansräkningen för byggbranschen totalt. Byggbranschen uppvisade under år 2019 en *omsättning* på 170 miljoner euro (en ökning med 13,9 procent). De största kostnadsposterna var *material och tjänster totalt* på 104 miljoner euro (en ökning med 14 procent) och *personalkostnader totalt* på 36 miljoner euro (en ökning med 0,2 procent). *Räkenskapsperiodens vinst* var ca 6,6 miljoner euro (en ökning med 18,2 procent från år 2018).

De tio största företagen stod för 51 procent av byggbranschens omsättning 2018 (49 procent 2018). Dessa företag stod samtidigt för 58 procent av vinsten (41 procent år 2018). De allra största byggprojekten kan ha relativt stor inverkan på branschens olika nyckeltal beroende på vilken fas projekten befinner sig i. Till exempel omsättning och mängden främmande kapital uppvisar ofta betydande årliga variationer.

Balansomslutningen för byggbranschen var 144 miljoner euro år 2019 (en minskning med 10,7 procent). De största posterna på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* (44 miljoner euro), *omsättningstillgångar totalt* (36 miljoner euro), *fordringar totalt* (32 miljoner euro) samt *kassa och banktillgodohavanden* (22 miljoner euro). På den passiva sidan är det *egna kapitalet* 69 miljoner euro och det *främmande kapitalet* 74 miljoner euro. Det egna kapitalet ökade således med 6,4 procent, medan det främmande kapitalet minskade med 22 procent. De största förändringarna jämfört med 2019 på den aktiva sidan är att *placeringar totalt*, *fordringar totalt* och *omsättningstillgångarna* minskat med 8,0 miljoner euro vardera, samtidigt som *kassa och banktillgodohavanden* ökat med 6,0 miljoner euro. Den största förändringen på den passiva sidan är att det *kortfristigt främmande kapitalet* minskade med 21 miljoner euro.

Tabell 6 och Figur 7 presenterar de olika nyckeltalen för byggbranschen. På grund av de stora årliga variationerna i till exempel omsättning varierar även värden för flera nyckeltal från år till år. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är i likhet med tidigare år betydligt högre än *skuldräntan*, vilket är bra. Både *driftsbidraget i procent* och *rörelseresultatprocenten* var *svaga*. *Nettoresultatprocenten* förstärktes emellertid, och uppgick till 4,1 procent. *Personalkostnaderna i procent av omsättningen* var 22,0 procent för byggbranschen år 2019. Nyckeltalen som visar kapitalstrukturen förstärktes jämfört med 2018. *Soliditetsprocenten* är god – den låg 2019 på 49 procent. *Likviditeten* är den starkaste på fem år, men kan fortsättningsvis betecknas som tillfredsställande.

⁴ Inkluderar inte personal i företag som saknar arbetsställe på Åland.

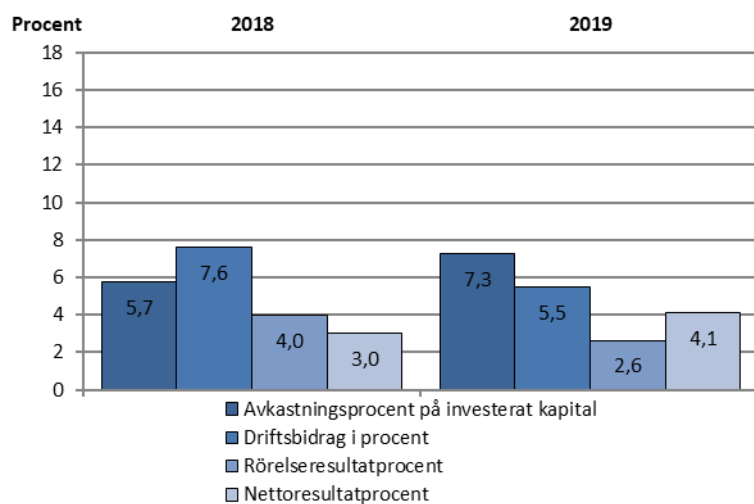
Tabell 5: Byggbranschens totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	155	161
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	144 825	164 934
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	4 650	-3 909
Tillverkning för eget bruk	78	51
Övriga rörelseintäkter	4 405	3 305
Material och tjänster totalt	-91 311	-104 163
Personalkostnader totalt	-36 146	-36 220
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-5 365	-4 819
Övriga rörelsekostnader	-15 183	-14 740
Rörelsevinst (-förlust)	5 952	4 439
Finansiella intäkter och kostnader totalt	225	4 822
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	6 177	9 261
Bokslutsdispositioner totalt	1 019	-336
Direkta skatter totalt	-1 632	-2 347
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	5 563	6 578
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	771	794
Materiella tillgångar totalt	43 032	43 856
Placeringar totalt	16 916	8 899
Bestående aktiva	60 719	53 549
Omsättningstillgångar totalt	43 774	35 782
Fordringar totalt	40 005	32 000
Finansiella värdepapper totalt	818	711
Kassa och banktillgodohavanden	16 050	22 024
Rörliga aktiva totalt	100 648	90 517
Aktiva totalt	161 366	144 066
PASSIVA		
Eget kapital totalt	64 406	68 516
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 960	1 589
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	20 207	20 134
Kortfristigt främmande kapital totalt	74 793	53 827
Passiva totalt	161 366	144 066

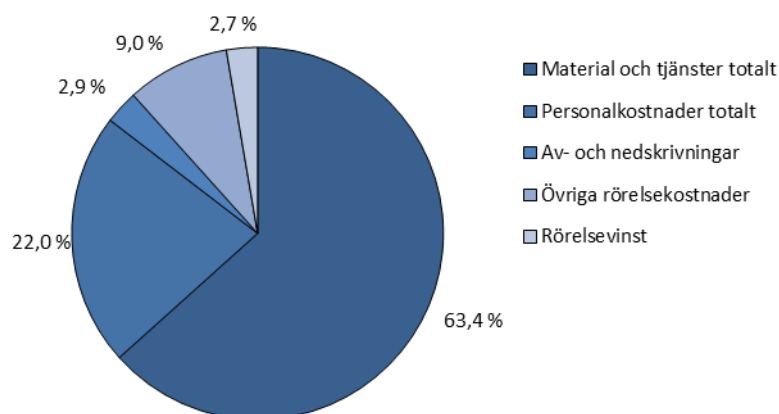
Tabell 6: Byggbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	168 239			
Omsättning i 1 000 euro	164 934			
Avkastningsprocent på investerat kapital	7,3	-1,5	7,0	27,6
Skuldränta	0,8	0,1	0,9	1,8
Driftsbidrag i procent	5,5	1,7	7,9	18,7
Rörelseresultatprocent	2,6	-0,6	3,6	13,4
Nettoresultatprocent	4,1	-0,8	3,6	11,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	22,0	10,1	26,4	41,4
Soliditet	48,7	18,9	49,9	75,5
Kassalikviditet	1,0	0,6	1,5	3,4
Balanslikviditet	1,7	0,9	1,9	3,6

Figur 7: Byggbranschens resultatnyckeltal

Figur 8: Byggbranschens rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019

Starkaste resultatet på nio år för detaljhandeln

Handeln är här uppdelad i parti- och detaljhandel. *Partihandeln* i undersökningen omfattar 83 företag och antalet sysselsatta uppgick till ca 440⁵ år 2019. *Detaljhandeln* i sin tur representeras i undersökningen av 144 företag, som tillsammans sysselsatte ca 770⁶ personer år 2019. Partihandeln stod för ca 2,2 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2018, medan detaljhandelns andel av arbetsplatserna var ca 6,5 procent (sammanlagt 8,7 procent). Partihandelns andel av BNP uppgick till ca 2,0 procent år 2018 medan detaljhandelns andel var ungefär 4,1 procent (sammanlagt 6,1 procent).

Resultat- och balansräkningen för partihandeln totalt presenteras i *Tabell 7*, medan detaljhandelns resultat- och balansräkning presenteras i *Tabell 8*. Partihandelns omsättning uppgick 2019 till 213 miljoner euro, medan detaljhandelns omsättning var 260 miljoner euro. Den sammanlagda omsättningen inom handeln var alltså cirka 470 miljoner euro år 2019 (505 miljoner euro år 2018). Inom partihandeln är det några få stora företag som dominerar branschen, av partihandelns 83 företag stod de fem största företagen för 65 procent av branschens totala omsättning och 53 procent av räkenskapsperiodens vinst. Inom detaljhandeln stod de fem största bolagen för 59 procent av omsättningen och för 44 procent av räkenskapsperiodens vinst. För både parti- och detaljhandeln är den största kostnadsposten *material och tjänster totalt* (164 miljoner euro respektive 195 miljoner euro). *Rörelsevinsten* var för partihandeln 3,8 miljoner euro och för detaljhandeln 9,3 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* var för partihandeln 6,8 miljoner euro (en minskning med 28 procent från 2018). För detaljhandeln var *räkenskapsperiodens vinst* på 5,5 miljoner euro (en ökning med 27 procent från 2018).

Balansomslutningen var för partihandeln 139 miljoner euro (290 miljoner 2018)⁷ och för detaljhandeln 157 miljoner euro (156 miljoner 2018). För partihandeln var den största posten på den aktiva sidan *fordringar totalt* (41 miljoner euro) medan det för detaljhandeln var *materiella tillgångar* (50 miljoner euro). För partihandeln var det *egna kapitalet* 62 miljoner euro och det *främmande kapitalet* 76 miljoner euro. Detaljhandelns *egna kapital* var 71 miljoner euro och det främmande kapitalet 80 miljoner euro.

De olika nyckeltalen för partihandeln presenteras i *Tabell 9*, medan detaljhandelns nyckeltal presenteras i *Tabell 10*. Både detaljhandelns och partihandelns *avkastningsprocent på investerat kapital* var klart högre än branschernas skuldränta. Driftsbidragsprocenten borde inom handeln vara mellan 2 – 10 procent, och både parti- och detaljhandeln som helhet uppfyllde detta mål. Partihandelns ligger dock nära det nedre gränsvärdet. *Rörelseresultatprocenten* och *nettoresultatprocenten* förstärktes något för parti- och detaljhandeln 2019. Soliditeten var god för både partihandeln och för detaljhandeln. Kassalikviditeten var god och balanslikviditeten tillfredställande för bägge branscher.

⁵ Inkluderar inte personal i företag som saknar arbetsställe på Åland.

⁶ Samma som ovan.

⁷ Största delen av minskningarna av balansomslutningen 2019 beror på att ett företag inte längre ingår i statistiken p.g.a. att det oklassificerats från partihandel till finansbranschen.

Tabell 7: Partihandelns totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	83	83
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	248 307	212 512
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-1 932	-2 393
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	4 097	1 627
Material och tjänster totalt	-195 904	-164 188
Personalkostnader totalt	-23 652	-21 517
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 305	-2 607
Övriga rörelsekostnader	-25 227	-19 622
Rörelsevinst (-förlust)	2 384	3 812
Finansiella intäkter och kostnader totalt	2 451	4 412
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	4 835	8 224
Bokslutsdispositioner totalt	7 077	-371
Direkta skatter totalt	-2 438	-1 058
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	9 474	6 796
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 400	800
Materiella tillgångar totalt	40 143	21 125
Placeringar totalt	125 372	30 256
Bestående aktiva	166 915	52 180
Omsättningstillgångar totalt	30 534	28 337
Fordringar totalt	76 754	41 121
Finansiella värdepapper totalt	1 340	2 877
Kassa och banktillgodohavanden	13 983	14 365
Rörliga aktiva totalt	122 610	86 700
Aktiva totalt	289 525	138 881
PASSIVA		
Eget kapital totalt	143 409	62 056
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 233	690
Obligatoriska reserveringar totalt	0	23
Långfristigt främmande kapital totalt	73 599	23 811
Kortfristigt främmande kapital totalt	71 284	52 301
Passiva totalt	289 525	138 881

Tabell 8: Detaljhandelns totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	144	144
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	256 684	259 942
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-6	-1
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	3 181	3 387
Material och tjänster totalt	-193 005	-195 484
Personalkostnader totalt	-30 165	-30 546
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-3 742	-4 486
Övriga rörelsekostnader	-25 749	-23 502
Rörelsevinst (-förlust)	7 198	9 309
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-86	-6
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	7 112	9 303
Bokslutsdispositioner totalt	-1 633	-2 443
Direkta skatter totalt	-1 163	-1 396
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	4 316	5 465
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	2 015	1 448
Materiella tillgångar totalt	49 438	50 298
Placeringar totalt	28 944	29 590
Bestående aktiva	80 397	81 337
Omsättningstillgångar totalt	33 835	36 312
Fordringar totalt	23 202	22 823
Finansiella värdepapper totalt	155	148
Kassa och banktillgodohavanden	18 862	16 027
Rörliga aktiva totalt	76 054	75 310
Aktiva totalt	156 451	156 647
PASSIVA		
Eget kapital totalt	66 357	70 587
Ackumulerade bokslutsdispositioner	5 064	5 499
Obligatoriska reserveringar totalt	230	230
Långfristigt främmande kapital totalt	30 766	28 046
Kortfristigt främmande kapital totalt	54 034	52 285
Passiva totalt	156 451	156 647

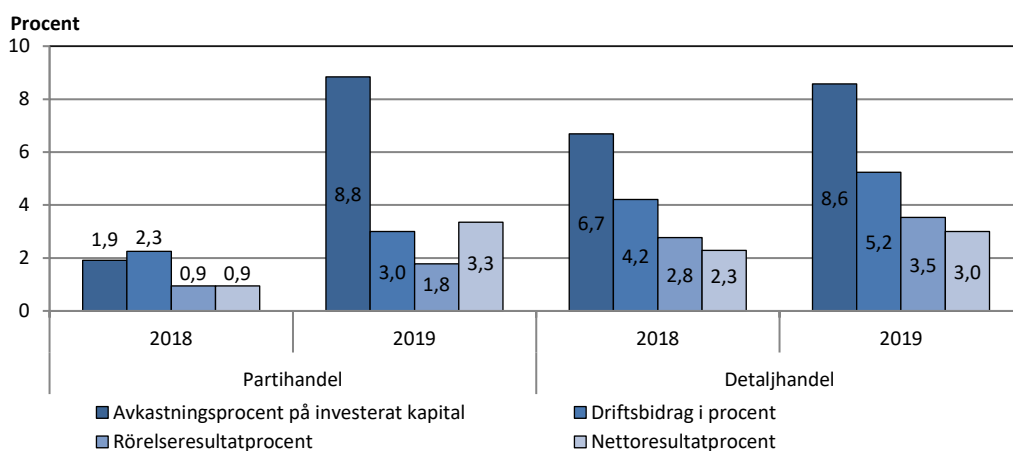
Tabell 9: Partihandelns nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	214 139			
Omsättning i 1 000 euro	212 512			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,8	1,0	8,1	29,4
Skuldränta	1,0	0,0	0,4	1,4
Driftsbidrag i procent	3,0	0,2	4,3	15,6
Rörelseresultatprocent	1,8	-0,1	2,8	12,1
Nettoresultatprocent	3,3	0,1	3,2	12,0
Personalkostnader i procent av omsättningen	10,1	3,1	11,7	30,7
Soliditet	45,2	17,3	50,0	76,3
Kassalikviditet	1,1	0,6	1,2	2,8
Balanslikviditet	1,7	1,3	2,1	4,3

Tabell 10: Detaljhandelns nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	263 329			
Omsättning i 1 000 euro	259 942			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,6	1,5	9,3	26,5
Skuldränta	0,9	0,0	0,9	1,7
Driftsbidrag i procent	5,2	0,9	4,7	11,8
Rörelseresultatprocent	3,5	0,2	3,6	9,3
Nettoresultatprocent	3,0	0,0	3,2	7,8
Personalkostnader i procent av omsättningen	11,8	8,0	15,5	25,5
Soliditet	48,6	10,0	40,3	68,5
Kassalikviditet	0,7	0,3	0,7	2,1
Balanslikviditet	1,4	1,1	1,8	3,3

Figur 9: Handelns resultatnyckeltal 2018–2019

Minskad omsättning och sämre rörelseresultat för fjärde året i rad för sjötransporten

Transportbranschen har här indelats i två huvudgrupper, *sjötransport* och *övrig transport*. Dessa presenteras var för sig. Antal företag i undersökningen som ingick i sjöfartsbranschen var 26 stycken år 2019 och antalet anställda uppgick till ca 2 690⁸. Underlaget inkluderar företag med varierande personalstorlek; nästan hälften av företagen sysselsätter 0 till 4 personer, men branschen omfattar även större rederier. De övriga transporterna, som omfattar land- och lufttransporter, stödtjänster till transport, samt postverksamhet, bestod av 38 företag år 2019. Dessa sysselsatte tillsammans ca 540⁹ arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, men även flertalet medelstora och stora företag. Transportbranschen stod för 17 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2018, varav sjötransportbranschen stod för 13 procentenheter. Transportbranschens bidrag till BNP låg 2018 på 21 procent, varav sjötransporterna stod för 16 procent.

Resultat- och balansräkningen för sjötransportbranschen presenteras i *Tabell 11*, medan den övriga transportbranschens resultat- och balansräkning presenteras i *Tabell 12*.

Sjötransportbranschens omsättning och rörelseresultat minskade för fjärde året i rad 2019. *Omsättningen* för sjötransportbranschen uppgick 2019 till 751 miljoner euro (en minskning med 3,8 miljoner eller 0,5 procent jämfört med 2018) medan *rörelseresultatet* uppgick till 11,9 miljoner euro (en minskning med 10,0 miljoner euro eller 46 procent). En positiv utveckling av posterna *finansiella intäkter- och kostnader sammanlagt* samt *bokslutsdispositioner totalt* innebär dock att *räkenskapsperiodens resultat* ökade med 2,3 miljoner (20,5 procent) och uppgick till 13,8 miljoner euro. *Omsättningen* för den *övriga transportbranschen* minskade 2019 med 6,6 miljoner euro (6,5 procent) och uppgick till 95 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens vinst* ökade i sin tur med 4,7 miljoner och uppgick till 5,8 miljoner euro.

Balansomslutningen för sjötransportbranschen var ca 1 000 miljoner euro (oförändrad från 2018), medan den var 138 miljoner euro för den övriga transportbranschen (+4,5 procent). Den aktiva sidan domineras både hos sjötransportbranschen och hos den övriga transportbranschen av *materiella tillgångar totalt* (538 miljoner euro respektive 104 miljoner euro). Det *egna kapitalet* hos sjötransportbranschen var 264 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var 413 miljoner euro. Hos den övriga transportbranschen var det *egna kapitalet* 60 miljoner euro medan det *främmande kapitalet* var 61 miljoner euro.

Sjötransportbranschens olika nyckeltal presenteras i *Tabell 13*, medan den övriga transportbranschens nyckeltal presenteras i *Tabell 14*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* (ROI) är fortsättningsvis högre än skuldräntan för både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen, trots att avkastningsprocenten på investerat kapital försämrades för sjötransportbranschen för fjärde året i rad. Även rörelseresultat- och nettoresultatprocenten fortsatte att försämrades för sjötransportbranschen, medan resultaten för den övriga transportbranschen förbättrades 2019. Både sjötransportbranschen och den övriga transportbranschen har mycket god soliditet. Likviditeten var relativt oförändrad för bägge branscher och båda hade en god kassalikviditet och en tillfredsställande balanslikviditet.

⁸ Inkluderar inte personal i företag som saknar arbetsställe på Åland.

⁹ Samma som ovan.

Tabell 11: Sjötransportbranschens totala resultat- och balansräkningar

	2018	2019
Antal företag	26	26
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	755 134	751 358
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	0	0
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	42 608	29 661
Material och tjänster totalt	-212 704	-213 751
Personalkostnader totalt	-159 481	-162 208
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-45 262	-45 750
Övriga rörelsekostnader	-358 359	-347 402
Rörelsevinst (-förlust)	21 935	11 907
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-3 215	4 635
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	18 720	16 541
Bokslutsdispositioner totalt	-5 351	158
Direkta skatter totalt	-1 916	-2 903
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	11 453	13 797
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	8 002	7 163
Materiella tillgångar totalt	507 526	538 189
Placeringar totalt	144 282	134 910
Bestående aktiva	659 809	680 261
Omsättningstillgångar totalt	20 285	21 706
Fordringar totalt	130 824	121 229
Finansiella värdepapper totalt	0	0
Kassa och banktillgodohavanden	190 864	178 882
Rörliga aktiva totalt	341 974	321 817
Aktiva totalt	1 001 783	1 002 078
PASSIVA		
Eget kapital totalt	260 202	263 614
Akkumulerade bokslutsdispositioner	325 666	325 564
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	218 510	201 860
Kortfristigt främmande kapital totalt	197 405	211 041
Passiva totalt	1 001 783	1 002 078

Tabell 12: Övriga transportbranschens totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	43	38
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	101 385	94 778
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	1	-3
Tillverkning för eget bruk	12	0
Övriga rörelseintäkter	1 837	1 750
Material och tjänster totalt	-42 742	-38 352
Personalkostnader totalt	-28 936	-26 411
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-9 942	-8 777
Övriga rörelsekostnader	-16 102	-14 714
Rörelsevinst (-förlust)	5 513	8 272
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-1 789	-716
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	3 724	7 556
Bokslutsdispositioner totalt	-2 016	-450
Direkta skatter totalt	-600	-1 305
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	1 109	5 801
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 442	776
Materiella tillgångar totalt	97 285	103 661
Placeringar totalt	3 478	3 395
Bestående aktiva	102 205	107 831
Omsättningstillgångar totalt	971	1 181
Fordringar totalt	15 823	16 222
Finansiella värdepapper totalt	801	910
Kassa och banktillgodohavanden	12 303	11 955
Rörliga aktiva totalt	29 898	30 268
Aktiva totalt	132 103	138 099
PASSIVA		
Eget kapital totalt	55 171	60 150
Ackumulerade bokslutsdispositioner	18 306	17 298
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	35 758	37 270
Kortfristigt främmande kapital totalt	22 868	23 382
Passiva totalt	132 103	138 099

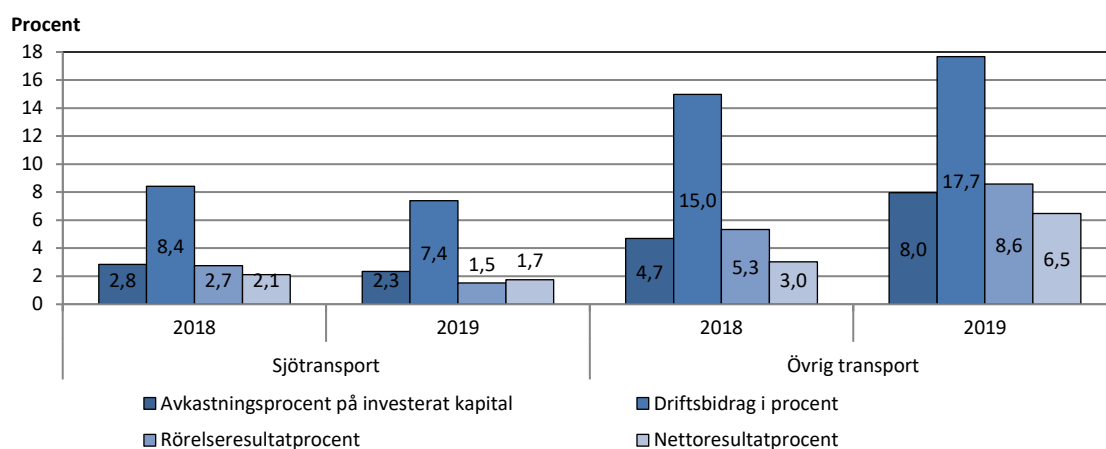
Tabell 13: Sjötransportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	781 018			
Omsättning i 1 000 euro	751 358			
Avkastningsprocent på investerat kapital	2,3	2,8	9,6	57,9
Skuldränta	1,4	0,0	1,3	2,0
Driftsbidrag i procent	7,4	4,2	9,8	27,0
Rörelseresultatprocent	1,5	1,8	7,2	13,5
Nettoresultatprocent	1,7	0,8	8,2	17,1
Personalkostnader i procent av omsättningen	21,6	14,8	35,6	69,1
Soliditet	58,8	26,7	52,6	93,1
Kassalikviditet	1,4	0,7	1,2	3,0
Balanslikviditet	1,5	0,7	1,3	3,0

Tabell 14: Övriga transportbranschens nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	96 528			
Omsättning i 1 000 euro	94 778			
Avkastningsprocent på investerat kapital	8,0	2,3	12,0	52,8
Skuldränta	2,0	0,1	1,3	2,2
Driftsbidrag i procent	17,7	8,6	20,2	43,3
Rörelseresultatprocent	8,6	1,3	10,2	26,3
Nettoresultatprocent	6,5	0,3	9,2	23,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	27,9	6,8	25,7	34,4
Soliditet	56,1	11,4	36,2	71,1
Kassalikviditet	1,2	0,7	1,2	2,9
Balanslikviditet	1,3	0,8	1,2	2,9

Figur 10: Transportbranschens resultatnyckeltal år 2018–2019

Hotell- och restaurangbranschen återhämtade det mesta av omsättningstappet 2018

I undersökningen omfattades *hotell- och restaurangbranschen* år 2019 av 103 företag, vars anställda uppgick till ca 500¹⁰ personer. Branschen svarade år 2018 för ca 4,3 procent av det totala antalet arbetsplatser på Åland och dess andel av BNP uppgick år 2018 till ca 2,0 procent. Likt fallet med detaljhandeln bör här noteras att den låga BNP-andelen i jämförelse med sysselsättningen tyder på lägre arbetsproduktivitet än i övriga ekonomin. Branschen innefattar restauranger, kaféer, hotell, och andra övernattningsanläggningar.

Resultat- och balansräkningen för hotell- och restaurangbranschen totalt presenteras i *Tabell 15*. År 2019 omsatte hotell- och restaurangbranschen 49 miljoner euro (en ökning med 4,5 procent sedan år 2018). Ökningen innebar att majoriteten av föregående års omsättningstapp återtogs. De fem största företagen stod 2019 för 39 procent av branschens totala omsättning. De stora kostnadsposterna var *personalkostnader totalt* (18 miljoner euro) samt *material och tjänster totalt* (14 miljoner euro). *Rörelseresultatet* uppgick år 2019 till 2,4 miljoner euro medan *räkenskapsperiodens resultat* var 2,5 miljoner euro (en ökning med 38 procent sedan 2018).

Balansomslutningen uppgick 2019 till 72 miljoner euro. Den dominerande posten på den aktiva sidan var *materiella tillgångar totalt* med 44 miljoner euro. Förutom denna var de största posterna *kassa och banktillgodohavanden* (8,9 miljoner euro), *placeringar totalt* (6,0 miljoner euro) samt *fordringar totalt* (5,0 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var 20 miljoner euro och det *främmande kapitalet* 52 miljoner euro.

Nyckeltalen för hotell- och restaurangbranschen år 2018 presenteras i *Tabell 16*. Nyckeltalen ligger totalt sett nära föregående år. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* var högre än *skuldräntan*, vilket är bra. *Driftsbidragsprocenten*, som inom tjänstebranscherna borde vara mellan 5–15 procent, låg på 9,8 procent. *Rörelseresultatprocenten* är svag för branschen som helhet men *nettoresultatprocenten* är positiv för branschen, vilket innebär att den kan betecknas som lönsam. Den undre kvartilen för *nettoresultatprocenten* är dock -3,3. *Personalkostnader i procent av omsättningen* är för hotell- och restaurangbranschen mycket höga (37 procent) vilket indikerar att branschen är mycket personalintensiv. Hotell- och restaurangbranschen har den svagaste *soliditeten* av samtliga branscher. *Soliditeten* förstärktes årligen under perioden 2014–2018, men försvagades marginellt 2019. *Soliditeten* kan betecknas som tillfredsställande. *Kassalikviditeten* var tillfredsställande och *balanslikviditeten* var svag för branschen som helhet. Båda nyckeltalen förbättrades marginellt 2018.

¹⁰ Inkluderar inte personal i företag som saknar arbetsställe på Åland.

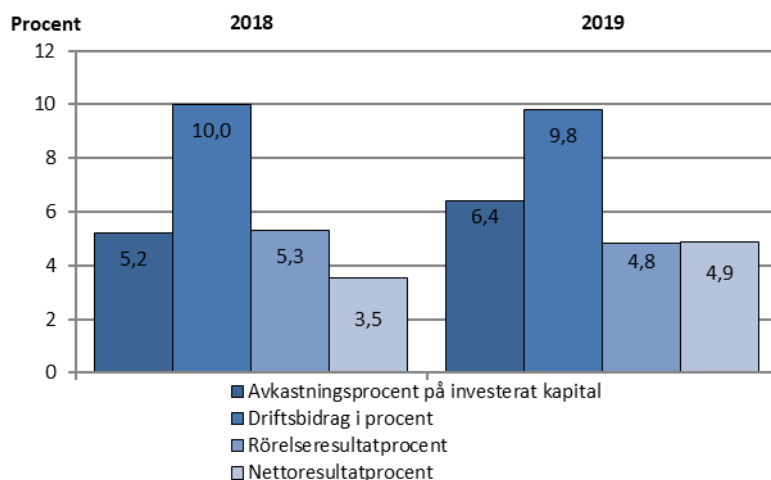
Tabell 15: Hotell- och restaurangbranschens totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	104	103
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	46 924	49 056
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	-6	-86
Tillverkning för eget bruk	43	40
Övriga rörelseintäkter	1 374	1 292
Material och tjänster totalt	-13 896	-14 330
Personalkostnader totalt	-17 617	-18 224
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 276	-2 512
Övriga rörelsekostnader	-11 984	-12 811
Rörelsevinst (-förlust)	2 563	2 425
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-440	521
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	2 122	2 945
Bokslutsdispositioner totalt	91	22
Direkta skatter totalt	-423	-488
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	1 791	2 479
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 547	2 492
Materiella tillgångar totalt	46 045	44 008
Placeringar totalt	5 038	5 988
Bestående aktiva	52 630	52 488
Omsättningstillgångar totalt	3 579	4 902
Fordringar totalt	5 354	5 090
Finansiella värdepapper totalt	450	1 068
Kassa och banktillgodohavanden	7 742	8 914
Rörliga aktiva totalt	17 126	19 973
Aktiva totalt	69 757	72 461
PASSIVA		
Eget kapital totalt	18 052	19 593
Ackumulerade bokslutsdispositioner	1 512	528
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	27 032	31 012
Kortfristigt främmande kapital totalt	23 161	21 328
Passiva totalt	69 757	72 461

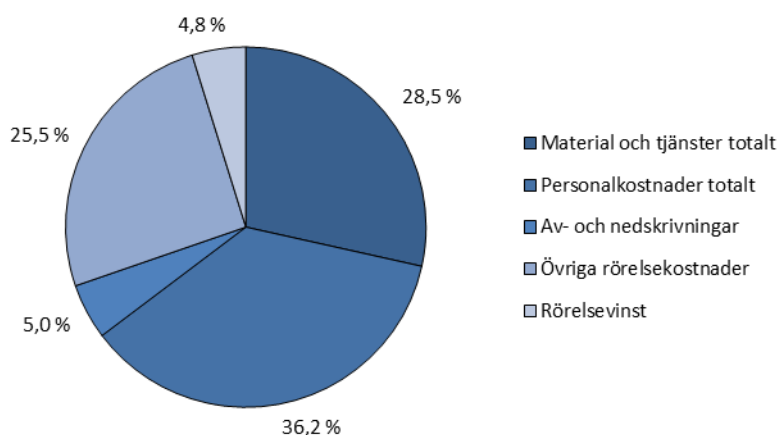
Tabell 16: Nyckeltal för hotell- och restaurangbranschen

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	50 348			
Omsättning i 1 000 euro	49 056			
Avkastningsprocent på investerat kapital	6,4	0,2	5,9	27,8
Skuldränta	1,7	0,1	1,4	2,1
Driftsbidrag i procent	9,8	2,7	9,7	24,3
Rörelseresultatprocent	4,8	-0,2	4,6	11,9
Nettoresultatprocent	4,9	-3,3	1,7	8,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	37,1	11,0	31,0	42,2
Soliditet	27,8	-0,5	19,7	65,2
Kassalikviditet	0,7	0,3	0,8	2,9
Balanslikviditet	0,9	0,4	1,1	2,9

Figur 11: Hotell- och restaurangbranschens resultatnyckeltal

Figur 12: Hotell- och restaurangbranschens rörelseintäkter fördelat på rörelsekostnader och rörelseresultat år 2019

Ökad omsättning inom tjänstebranschen

Tjänstebranschen har här indelats i två huvudgrupper, *företagstjänster* och *personliga tjänster*. Dessa presenteras var för sig. Antalet företag i undersökningen som ingick i företagstjänster var 235 stycken år 2019 och antalet anställda uppgick till ca 900¹¹. Branschen personliga tjänster bestod av 100 företag år 2019 och dessa sysselsatte tillsammans ca 360¹² arbetstagare. Branschen består till stor del av företag med ett fåtal anställda, ca fyra femtedelar av företagen sysselsätter mindre än fem anställda. Sammanlagt omfattar således tjänstebranschen 335 företag som tillsammans sysselsatte ca 1 260 arbetstagare. De anställda inom tjänstebranschen omfattade sammanlagt 15 procent av det totala antalet arbetsplatser år 2018. BNP för de berörda tjänstenäringarna uppgick till ca 12 procent år 2018 (endast privata sektorn ingår i dessa arbetsplats- och BNP-siffror).

Tabell 17 visar resultat- och balansräkningen för företagstjänster medan *Tabell 18* visar motsvarande för personliga tjänster. Branschen företagstjänster uppvisade år 2019 en omsättning på 159 miljoner euro (en ökning med 7,1 procent från föregående år) medan branschen personliga tjänster uppvisade en omsättning på 52 miljoner euro (en ökning med 7,6 procent sedan år 2018). De största kostnadsposterna för branschen företagstjänster var *material och tjänster totalt* (65 miljoner euro) och *personalkostnader totalt* (56 miljoner euro). För branschen personliga tjänster var de största kostnadsposterna *material och tjänster totalt* (15 miljoner euro) och *personalkostnader totalt* (17 miljoner euro). Inom företagstjänster redovisades ett rörelseresultat på 15 miljoner euro, och inom personliga tjänster -2,8 miljoner euro. *Räkenskapsperiodens resultat* var för företagstjänster 13,6 miljoner euro och för personliga tjänster ca -3,6 miljoner euro.

Balansomslutningen var 175 miljoner euro för branschen företagstjänster och 55 miljoner euro för branschen personliga tjänster. De största posterna på den aktiva sidan var för företagstjänster *fordringar totalt* (43 miljoner euro), *materiella tillgångar totalt* (42 miljoner euro) samt *placeringar totalt* (39 miljoner euro). För personliga tjänster var de största posterna *kassa och banktillgodohavanden* (19 miljoner euro) och *materiella tillgångar totalt* (13 miljoner euro). Det *egna kapitalet* var inom företagstjänster 92 miljoner euro och inom personliga tjänster 19 miljoner euro. Det *främmande kapitalet* var inom företagstjänster 70 miljoner euro och inom personliga tjänster 36 miljoner euro.

Företagstjänsternas olika nyckeltal presenteras i *Tabell 19*, medan de personliga tjänsternas nyckeltal presenteras i *Tabell 20*. *Avkastningsprocenten på investerat kapital* är god för företags- medan den är negativ för personliga tjänster totalt sett. *Driftsbidragsprocenten* inom tjänstebranscherna borde vara mellan 5–15 procent, och med 13,7 procent uppfyllde branschen företagstjänster målvärdet. Både rörelseresultat- och nettoresultatprocenten var goda för företagstjänster. Det sammantaget negativa resultatet för personliga tjänster innebär att driftsbidrag-, rörelseresultat- och nettoresultatprocenten är negativa för branschen. Både företagstjänster och personliga tjänster har höga *personalkostnader i procent av omsättningen*, nästan i nivå med hotell- och restaurangbranschen. Eftersom tjänstebranscherna består av många olika typer av företag finns det dock stor variation på denna punkt. *Soliditeten* för företagstjänster är synnerligen god, medan den för personliga tjänster är tillfredställande. *Kassalikviditeten* är god för tjänstebranscherna, medan *balanslikviditeten* är god för företagstjänster och tillfredställande för personliga tjänster.

¹¹ Inkluderar inte personal i företag som saknar arbetsställe på Åland.

¹² Samma som ovan.

Tabell 17: Företagstjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	215	235
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	147 944	158 512
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	195	104
Tillverkning för eget bruk	1 491	1 765
Övriga rörelseintäkter	12 288	9 596
Material och tjänster totalt	-59 830	-64 515
Personalkostnader totalt	-52 781	-56 484
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-7 670	-7 636
Övriga rörelsekostnader	-29 374	-25 928
Rörelsevinst (-förlust)	12 264	15 413
Finansiella intäkter och kostnader totalt	420	1 999
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	12 684	17 411
Bokslutsdispositioner totalt	-820	-493
Direkta skatter totalt	-2 546	-3 303
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	9 318	13 615
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	10 405	8 200
Materiella tillgångar totalt	38 744	41 659
Placeringar totalt	35 535	38 745
Bestående aktiva	84 684	88 604
Omsättningstillgångar totalt	9 207	10 009
Fordringar totalt	43 605	43 043
Finansiella värdepapper totalt	4 684	7 056
Kassa och banktillgodohavanden	29 240	26 621
Rörliga aktiva totalt	86 737	86 729
Aktiva totalt	171 421	175 333
PASSIVA		
Eget kapital totalt	89 084	94 224
Ackumulerade bokslutsdispositioner	12 647	11 038
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	25 161	33 849
Kortfristigt främmande kapital totalt	44 530	36 221
Passiva totalt	171 421	175 333

Tabell 18: Personliga tjänsternas totala resultat- och balansräkning

	2018	2019
Antal företag	103	100
RESULTATRÄKNING i 1 000 euro		
Omsättning	47 951	51 587
Förändring i produktlager (ökning+/ minskning-)	30	33
Tillverkning för eget bruk	0	0
Övriga rörelseintäkter	1 728	2 280
Material och tjänster totalt	-16 465	-15 337
Personalkostnader totalt	-16 275	-16 711
Avskrivningar och nedskrivningar totalt	-2 392	-2 397
Övriga rörelsekostnader	-13 490	-22 230
Rörelsevinst (-förlust)	1 088	-2 776
Finansiella intäkter och kostnader totalt	-262	-326
Vinst (-förlust) före bokslutsdispositioner	826	-3 102
Bokslutsdispositioner totalt	113	54
Direkta skatter totalt	-412	-580
Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)	527	-3 628
BALANSRÄKNING i 1 000 euro		
AKTIVA		
Immateriella tillgångar totalt	1 243	1 450
Materiella tillgångar totalt	14 469	13 304
Placeringar totalt	11 628	11 338
Bestående aktiva	27 339	26 092
Omsättningstillgångar totalt	4 007	4 393
Fordringar totalt	4 928	4 943
Finansiella värdepapper totalt	853	708
Kassa och banktillgodohavanden	12 638	19 018
Rörliga aktiva totalt	22 426	29 061
Aktiva totalt	49 765	55 154
PASSIVA		
Eget kapital totalt	10 815	18 929
Akkumulerade bokslutsdispositioner	18	138
Obligatoriska reserveringar totalt	0	0
Långfristigt främmande kapital totalt	19 699	14 253
Kortfristigt främmande kapital totalt	19 232	21 833
Passiva totalt	49 765	55 154

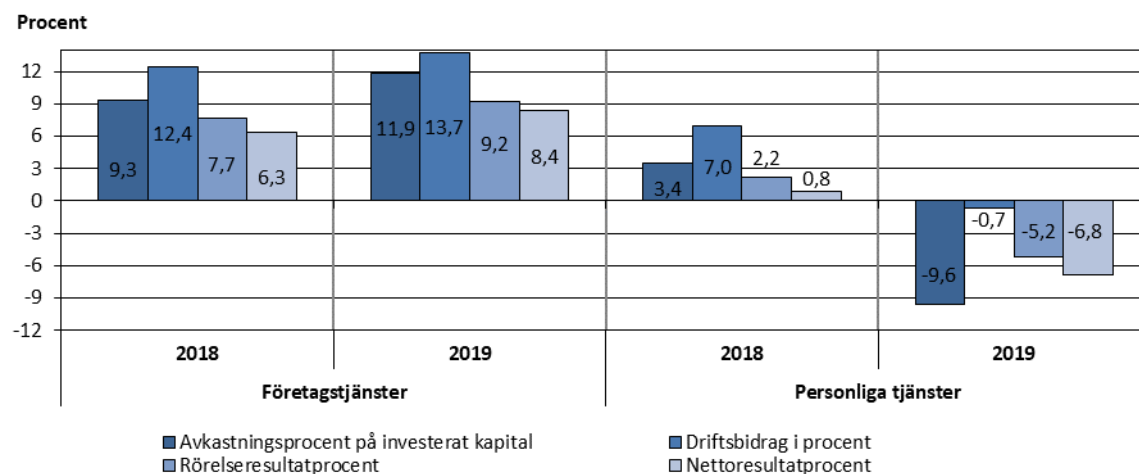
Tabell 19: Företagstjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	168 107			
Omsättning i 1 000 euro	158 512			
Avkastningsprocent på investerat kapital	11,9	1,5	11,4	26,6
Skuldränta	1,1	0,0	0,1	1,3
Driftsbidrag i procent	13,7	2,7	12,6	30,9
Rörelseresultatprocent	9,2	0,8	8,8	24,1
Nettoresultatprocent	8,4	0,2	7,1	21,5
Personalkostnader i procent av omsättningen	35,6	7,6	38,4	59,7
Soliditet	60,0	22,9	55,2	84,8
Kassalikviditet	2,1	1,0	2,1	5,8
Balanslikviditet	2,4	1,3	2,4	8,2

Tabell 20: Personliga tjänsternas nyckeltal

Nyckeltal	2019			
	Totalt	Undre kvartil	Median	Övre kvartil
Rörelsens intäkter totalt i 1 000 euro	53 866			
Omsättning i 1 000 euro	51 587			
Avkastningsprocent på investerat kapital	-9,6	2,6	13,6	32,4
Skuldränta	1,2	0,0	0,2	1,6
Driftsbidrag i procent	-0,7	2,0	12,9	34,1
Rörelseresultatprocent	-5,2	0,6	8,5	23,5
Nettoresultatprocent	-6,8	0,2	6,8	18,7
Personalkostnader i procent av omsättningen	32,4	0,9	26,4	44,7
Soliditet	34,6	8,8	50,5	85,9
Kassalikviditet	1,1	0,6	1,4	3,1
Balanslikviditet	1,3	0,9	1,6	4,4

Figur 13: Tjänstebranschens resultatnyckeltal år 2018–2019

Bilaga 1: Näringsgrensindelning enligt NI 2008

Indelning enligt de företagsgrenar som ingår i undersökningen. Observera att fram till statistik år 2007 genomfördes branschindelningen enligt näringsgrensindelningen NI 2002, vilket innebär att förändringar i strukturen i de olika branscherna kan förekomma. För att ge en jämförande bild har statistiken för år 2008 även tagits fram enligt den äldre branschindelningen, denna statistik finns publicerad i våra databaser på:

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_FO/

Följaktligen är inte de branschvisa uppgifterna jämförbara med statistik publicerade före 2008.

Tillverkningsindustri

- 08: Annan utvinning av mineral
- 09: Service till utvinning
- 10: Livsmedelsframställning
- 11: Framställning av drycker
- 13: Textilvarutillverkning
- 16: Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
- 18: Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
- 20: Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
- 22: Tillverkning av gummi- och plastvaror
- 23: Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
- 24: Stål- och metallframställning
- 25: Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
- 26: Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
- 27: Tillverkning av elapparatur
- 28: Tillverkning av övriga maskiner
- 31: Tillverkning av möbler
- 32: Annan tillverkning
- 33: Reparation och installation av maskiner och apparater
- 35: Försörjning av el, gas, värme och kyla
- 36: Vattenförsörjning
- 37: Avfallsrening
- 38: Avfallshantering; återvinning

Byggverksamhet

- 41: Byggande av hus
- 42: Anläggningsarbeten
- 43: Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet

Partihandel

- 45311: Parti- och provisionshandel med reservdelar och tillbehör till motorfordon
- 46: Parti- och provisionshandel utom med motorfordon

Detaljhandel

- 45: Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar
- 47: Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar

Sjötransport

- 50: Sjötransport

Övrig transport

- 49: Landtransport; transport i rörsystem
- 51: Lufttransport
- 52: Magasinering och stödtjänster till transport
- 53: Post- och kurirverksamhet

Hotell- och restaurangverksamhet

- 55: Hotell- och logiverksamhet
- 56: Restaurang-, catering och barverksamhet

Företagstjänster

- 58: Förlagsverksamhet
- 59: Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning
- 60: Planering och sändning av program
- 61: Telekommunikation
- 62: IT-tjänster
- 63: Informationstjänster
- 69: Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet
- 70: Verksamheter som utövas av huvudkontor; konsulttjänster till företag
- 71: Arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; teknisk provning och analys
- 72: Vetenskaplig forskning och utveckling
- 73: Reklam och marknadsundersökning
- 74: Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- 75: Veterinärverksamhet
- 77: Uthyrning och leasing
- 78: Arbetsförmedling, bemanning och andra personalrelaterade tjänster
- 79: Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
- 80: Säkerhets- och bevakningsverksamhet
- 81: Fastighetservice samt skötsel och underhåll av grönytor
- 82: Kontorstjänster och andra företagstjänster

Personliga tjänster

- 85: Utbildning
- 86: Hälso- och sjukvård
- 87: Vård och omsorg med boende
- 88: Öppna sociala tjänster
- 90: Konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjesverksamhet
- 91: Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.
- 92: Spel- och vadhållningsverksamhet
- 93: Sport-, fritids- och nöjesverksamhet
- 95: Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar
- 96: Andra konsumenttjänster

Bilaga 2: Definition av nyckeltalen i bokslutsstatistik

I det här dokumentet definieras och förklaras de nyckeltal som används i ÅSUBs bokslutsstatistik. Samtliga nyckeltal är sådana som går att räkna fram från företagets offentliga årsredovisningar.

Allmän definition av resultaträkningens poster

Nyckeltal som baseras på resultaträkningens poster har uträknats enligt följande justerade resultaträkning:

Omsättning

+ rörelsens övriga intäkter

Rörelsens intäkter totalt

+ tillverkning för eget bruk

- inköp

+/- lagerförändring

- köpta tjänster

- personalkostnader

- övriga rörelsekostnader

Driftsbidrag

- avskrivningar och nedskrivningar

Rörelseresultat

+/- finansiella intäkter och -kostnader

- skatter

Nettoresultat

+/- extraordinära intäkter och kostnader

Bruttoresultat

+/- bokslutsdispositioner

Periodens resultat

De nyckeltal som baseras enbart på resultaträkningen är uträknade i relation till rörelsens totala intäkter¹³ (omsättning + rörelsens övriga intäkter).

Nyckeltal

Nyckeltalen är indelade i olika block beroende på användningsområdet. Det första blocket tar fasta på lönsamheten i företaget genom att redovisa avkastningen på kapitalet. För företag med stor balansomslutning är avkastningen det mest centrala måttet och de övriga måtten kan ses som förklaringar till avkastningsmättet. Blocket resultatstruktur är möjligtvis mer intressant för kunskapsintensiva företag med liten balansomslutning, men övriga nyckeltal som beskriver kostnads- och intäktsstrukturen är givetvis också av intresse. Nyckeltalet omsättning per anställd ingår inte i

¹³ Definitionen följer den rekommendation som Företagsanalytiskommisionen givit i sin handbok Företagsanalysens relationstal 1999, Företagsanalytiskommisionen, Gaudeamus, Helsingfors.

resultatstrukturen på grund av att en stor del av företagen är enmansföretag utan anställda.

Lönsamhetsstruktur

Avkastning på investerat kapital¹⁴

Definition: $(\text{Nettoresultat} + \text{räntekostnader} + \text{övriga kostnader för främmande kapital}) / (\text{räntebelagt främmande kapital} + \text{eget kapital} + \text{frivilliga reserveringar}) * 100$.

Måttet är ett lönsamhetstal som ställer företagets resultat i förhållande till kapitalet. Avkastningen eller räntabiliteten visar hur effektivt företaget utnyttjar sina investeringar för att skapa vinst i företaget. Genom att avkastningen påverkas av hela företagets verksamhet kan denna förbättras genom att se över faktorer såsom prissättning, rationalisering, investeringar och resursutnyttjande. Företagens räntekostnader dras inte av resultatet då de utgör avkastningen på det främmande kapital som företagen utnyttjar. Måttet kan med fördel användas vid jämförelse mellan företag trots att deras finansiering skiljer sig åt. En exakt nivå på avkastningens storlek är svårt att ge men den bör överstiga företagets skuldränta (finansiella kostnader i procent av de totala skulderna), det är i längden ohållbart att avkastningen på det kapital rörelsen anskaffat är mindre än vad ersättningen för det till långivare är.

Skuldränta

Definition: $\text{Finansiella kostnader} / \text{totala skulder} * 100$

Företagets skuldränta visar den genomsnittliga räntebelastningen på de totala skulderna och skall inte förväxlas med bankräntan. En låg skuldränta betyder att företaget har en större andel leverantörsskulder och därmed jämförbara icke räntebärande skulder, vilket gör företaget mindre känsligt för eventuella fluktuationer i marknadsräntorna. En hög skuldränta gör företaget mer räntekänsligt och eventuella ränteförändringar påverkar direkt företagets lönsamhet.

Skillnaden mellan avkastningen på investerat kapital och skuldräntan kallas riskbuffert och visar vilken nedgång i avkastningen och/eller uppgång i skuldräntan som företaget kan bära utan att på sikt förlora på sin skuldfinansiering.

Resultatstruktur

Resultatstrukturen används för att ge företag med liten balansomslutning, t ex konsultföretag vars tillgångar till större delen består av humankapital i stället för reall kapital (materiella tillgångar), mer relevanta lönsamhetsuppgifter än vad avkastningsmått ger. För dessa företag visar marginalmått istället för

¹⁴ ROI, return on investment

avkastningsmåtten företagets effektivitet. För att få indikationer inom vilket område i företaget eventuella problem uppstått, i dess huvudsakliga rörelse eller i företagets finansiering, kan en jämförelse mellan rörelsemarginalen och nettomarginalen göras.

Driftsbidragsprocent

Definition: Driftsbidraget i procent av rörelsens totala intäkter

Driftsbidraget visar hur stor del av omsättningen som återstår till avskrivningar, räntor, skatt och vinster. Måttet är bra för jämförelse över tid för ett och samma företag men mindre lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom storleken på måttet i regel varierar mellan olika typer av branscher och företag. Relationstalens jämförbarhet försvåras också av att företagen kan välja att hyra eller äga sina produktionstillgångar. Äger företaget tillgångarna upptas kostnaderna för dessa som avskrivningar och finansiella kostnader i resultaträkningen efter driftsbidraget och väljer företaget att hyra produktionsmedlen upptas kostnaden för dessa i rörelsens övriga kostnader och ingår då i driftsbidraget. Företagsanalyskommissionen har utgett riktgivande intervall för driftsbidragsprocenten och de är som följer:

Industrin 10 – 25 %

Handeln 2 – 10 %

Tjänstebanschen 5 – 15 %

Rörelseresultatprocent¹⁵

Definition: Rörelseresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Rörelsemarginalen visar vilket procentuellt bidrag varje omsättningseuro ger för att täcka räntekostnader, skatter och en acceptabel vinst. Nyckeltalet påverkas inte av hur företaget har finansierats. Vid tolkning av talet bör man tänka på om företaget hyr eller äger sina tillgångar. Generellt kan en lägre marginal accepteras ifall företaget hyr sina tillgångar, då behövs inte en så stor marginal för att täcka räntekostnader för lokaler och maskiner som om de är finansierade med främmande kapital. Vid bedömning av rörelseresultatet kan följande normvärden vara riktgivande:

Över 10 % god

5 – 10 % nöjaktig

under 5 % svag

¹⁵ Rörelsemarginal

Nettoresultatprocent¹⁶

Definition: Nettoresultat i procent av rörelsens totala intäkter

Nettomarginalen visar det procentuella överskottet varje omsättningseuro ger efter rörelsens kostnader, avskrivningar, räntekostnader och skatt. Den ger ett mått på vinsten per omsättningseuro. Precis som de övriga resultatmått lämpar det sig mindre bra för jämförelse mellan företag men är lämpligt för jämförelse över tid inom företaget. Ett mått på bidragets miniminivå beror på företagets målsättningar beträffande åtgärder för att förstärka kapitalstrukturen och eventuell vinstutdelning. För att ett företag skall betecknas som lönsamt bör nettoresultatet vara positivt.

Intäkts- och kostnadsstruktur

Personalkostnader i procent av omsättningen

Definition: Personalkostnader totalt / omsättningen * 100

Måttet används för att ge en övergripande bild av personalkostnadernas nivå i förhållande till försäljningen och visar på företagets arbetskraftsintensitet. I personalintensiva företag är lönsamheten beroende av att personalkostnaderna inte stiger i snabbare takt än försäljningen. Relationstalet ger en bättre bild över verksamhetens utveckling om de redovisas över tiden (trendanalys) för ett och samma företag och är inte lämpligt för jämförelse mellan företag eftersom grad av mekanisering, förädling och service varierar mellan företagen. Använder sig företaget av inhyrd arbetskraft avspeglas inte dessa kostnader bland personalkostnaderna.

Kapitalstruktur

Blocket är centralt för alla typer av verksamheter och branscher då det belyser företagets finansiering med eget och lånat kapital, samt betalningsberedskapen på lång och kort sikt.

Soliditetsprocent¹⁷

Definition: [Eget kapital + frivilliga reserveringar totalt] / [balansomslutning – erhållna förskottsbetalningar (kort- och långfristiga)] * 100

Soliditeten visar på företagets stabilitet och mäter dess betalningsförmåga på lång sikt genom att det egna kapitalet sätts i relation till totalt kapital. Ökar det egna kapitalet mer än de totala skulderna förbättras soliditeten. Har företaget en låg soliditet kan däremot några år av resultatförsämringar orsaka en krisartad situation för företaget, en försämrad

¹⁶ Nettomarginal

¹⁷ Soliditetsgrad

soliditet i kombination med låg tillväxt är en ogynnsam utveckling. Soliditeten påverkas dock inte endast av resultatet eller lönsamheten. Ägarnas uttag ur företaget minskar det egna kapitalets tillväxt vilket måste kompenseras med ökad lönsamhet samtidigt som ett tillskott från ägarna ökar det egna kapitalet vilket i sin tur minskar kravet på en ökad lönsamhet. Företag som ingår i koncerner som dotterbolag har ofta en låg soliditet, varför de borde studeras tillsammans med koncernens övriga bolag. De normvärden som Företagsanalyskommissionen ger för soliditeten är:

Över 40 % god
20 – 40 % tillfredsställande
under 20 % svag

Kassalikviditet¹⁸

Definition: Finansieringstillgångar / (kortfristigt främmande kapital – erhållna förskott)

Måttet visar på förhållandet mellan finansieringstillgångarna och de kortfristiga skulderna. En god kassalikviditet betyder att de kortfristiga skulderna kan betalas bort omedelbart förutsatt att tillgångarna direkt kan omvandlas till kontanter. Företaget har vanligtvis inte samma antal kreditdagar på de kortfristiga skulderna och tillgångarna, de är av olika "likviditet", samtidigt som relationstalet baseras på bokslutsdagens läge, vilket gör måttet relativt onyanserat. En likviditetsbudget ger bättre information ifall kassalikviditeten är oroväckande låg. En tumregel gällande nivån på kassalikviditeten är att den skall vara större än 1. För handelsföretag kan en lägre siffra accepteras då de kan omsätta sitt varulager till likvida medel i takt med att skulder förfaller till betalning. För dessa handelsföretag (exempelvis livsmedelsbutiker) som oftast säljer kontant ur sitt varulager säger balanslikviditeten mer om den kortfristiga betalningsförmågan än kassalikviditeten. Företagsanalyskommissionens riktvärden är följande:

Över 1 god
0,5 – 1 tillfredsställande
under 0,5 svag

Balanslikviditet

Definition: (Omsättningstillgångar + finansieringstillgångar) / kortfristigt främmande kapital.

Måttet visar kvoten mellan omsättningstillgångar, finansieringstillgångar och kortfristiga skulder. Måttet bör vara större än 1. Balanslikviditetsmåttet skiljer inte mellan olika typer av likvida medel och visar inte betalningsförmågan lika bra som kassalikviditeten. Består tillgångarna till stor del av varulager kan det vanligtvis inte

¹⁸ Quick ratio

omsättas omedelbart i likvida medel och kanske inte till en skälig ersättning. En jämförelse mellan skillnaden i kassa- och balanslikviditet ger en bild av företagets effektivitet gällande lagerhållning och försäljning. Är skillnaden mellan de båda likviditetsmått stor binder företaget mer pengar än nödvändigt i lagret och risk för inkurans och höga räntekostnader som påverkar lönsamheten kan uppstå. För balanslikviditeten anger Företagsanalyskommissionen följande riktvärden:

Över 2 god

1 – 2 tillfredsställande

under 1 svag

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN